

части на костъта, било вътрешно, било външно (вътрешна или отворена рана).

Изкълчването, съ или безъ нараняване, често се случва на улицата, по полето или въ работилница. Пострадалиятъ пада и не може да направи нито една стъпка, когато е засегната глезенна, колѣнна или бедрена става.

При този случай, пострадалиятъ трѣбва да се вдигне и пренесе у дома или въ болницата. Затова изкълчената става трѣбва грижливо да се направи **неподвижна**, да ѝ се осигури пълень покой. За това използваме, на първо време, каквото имаме подъ ржка: дъсчици, пръчки или другъ твърдъ предметъ.

Ако забележимъ, че изкълчената или строшена става е наранена, че има кръвотечение, разрѣзватъ се или разпорватъ дрехитѣ (крачоли, ржави), като се избѣгва всѣко размърдване на ставата или костъта, и раната се превързва, както посочихме по-рано, съ чиста, беззаразна превръзка.

Следъ това, подъ пострадалия кракъ или ржка се поставя чистъ пешкиръ, или се завиватъ съ него дъсчицитѣ или пръчки-тѣ, които се приспособяватъ за шини, като ги прикрепяме отъ всѣка страна на пострадалата частъ и ги пристѣгаме съ кърпа, бинтъ, върви, ремъкъ или други връзки.

Пренасянето на пострадалия става бавно, внимателно, върху носилка, изгъкмена съ каквото имаме подъ ржка (дъски, врати, стълба, ритла и др.).

Когато е пострадалъ горенъ крайщникъ (ржка), можемъ на първо време да обездвижимъ ставата съ превръзка — обикновена кърпа превързана презъ рамо. Пострадалиятъ може даже да седне и превръзката да се направи по следния начинъ: взема се трижълна (голѣма превръзка), ако нѣмаме такава, използваме обикновена голѣма четвъртита кърпа, която прегъваме по диагоналъ, като събираме двата ѝ срещуположни краища. Поставяме основата на така трижълно сгъната кърпа на гърдитѣ, като прекарваме единия край подъ мишницата, а другия презъ рамото и завързваме двата края отзадъ. Следъ това, прегъваме предлактието въ правъ жгълъ и го поставяме въ кърпата. Свободниятъ край на кърпата прекарваме предъ лакъта и го залавяме за рамото.

Превръзката може да се направи и съ обикновена кърпа, сгъната на трижълникъ, дългитѣ краища на която завързваме презъ врата. При липса на голѣма кърпа, може да се използва и джебна кърпичка, сгъната на дълго, като слагаме на нея предлактието и китката на ржката и я закрепваме съ безопасни игли за дрехитѣ.